

مقدمه

یکی از بخش‌های در حال رشد در خیلی از جوامع، جمعیت افراد سالمند است. سالمندان که گروه سنی بالای 65 سال را تشکیل می‌دهند به لحاظ تفاوت‌های فیزیولوژی جزو گروه‌های سنی پرخطر محسوب می‌شوند. بیشتر بیماران مسن از چند بیماری مزمن رنج می‌برند و به دارو درمانی متعددی نیاز پیدا می‌کنند پاسخ‌های دارویی با افزایش سن تغییر می‌کنند و افراد مسن اغلب عوارض داروها را بیشتر نشان می‌دهند.

بنابراین مقادیر این داروها در سالمندان باید تعدیل و بازنگری شوند. تحقیقات نشان دهنده افزایش روزافزون میزان مصرف دارو و عوارض ناشی از آن‌ها در سالمندان است به این ترتیب توجه بر تجویز و مصرف منطقی داروها در این گروه از جمعیت اولویت ویژه‌ای دارد. سالمندان بدون مشورت پزشک به هیچ وجه نباید دارویی مصرف کنند.

تاثیر اختلال حواس و حافظه در دارودرمانی سالمندان

اختلالات حواس شامل حس‌های بینایی، شنوایی، چشایی و اختلالات حافظه از مشکلات شایع دوران سالمندی است و این اختلالات، خطاهای دارودرمانی و خطرات مصرف داروها را در سالمندان به میزان قابل توجهی افزایش می‌دهد.

در ضعف بینایی نیز همیشه این خطر وجود دارد که سالمندان دارویی را به اشتباه به جای داروی دیگر مصرف کنند. به همین دلیل به جوان‌ترهایی که در خانواده خود، سالمند دارند، توصیه می‌کنیم مسوولیت برنامه‌های دارویی آنها را برعهده بگیرند تا خطاهای دارودرمانی به حداقل برسد.

تاثیر مشکلات گوارشی در دارودرمانی سالمندان

مشکلات گوارشی از جمله زخم معده عصبی و اثنی‌عشر، التهاب، اسهال یا یبوست و... از دیگر مواردی هست که سالمندان با آن درگیرند که در هر مورد، شرایط مصرف دارو کاملاً تغییر می‌کند.

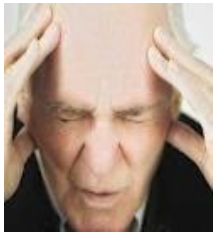

به طور کلی، داروهایی که عوارض گوارشی مانند زخم یا التهاب روده و معده ایجاد می‌کنند، باید در

سالمندان با مقادیر کمتر و کنترل بیشتر بیمار مصرف شوند. طبق یک اصل کلی، همیشه باید برای سالمندان کمترین دوز موثر داروها تجویز شود؛ یعنی حداقل مقداری که می‌تواند اثرات درمانی مطلوب را ایجاد کند.

طبیعتاً اگر مصرف دارو ایجاد زخم می‌کند، باید همراه با غذا یا شیر خورده شود. البته این دستورالعمل در مورد همه داروها درست نیست زیرا آنتی‌بیوتیک‌هایی مانند آمپی‌سیلین برای اثربخشی بیشتر چه در جوانان و چه در سالمندان حتماً باید با شکم خالی مصرف شوند. بنابراین توصیه این است که، حتماً دستورالعمل زمان صحیح مصرف دارو و نحوه درست مصرف آن را از دکتر داروساز در داروخانه بپرسید.

استفاده از مسکن‌ها به هنگام درد

همیشه باید سالمندان، مسکن‌ها را با حداقل مقدار لازم استفاده کنند و چنانچه دچار نارسایی کلیوی و کبدی نیز هستند حتماً برای انتخاب داروی مسکن با همکاران داروساز در داروخانه مشورت کنند.

ویتامین‌ها و املاح

مصرف دوز بالای ویتامین‌ها و املاح هم مشابه داروها می‌تواند مشکلاتی ایجاد کند، بهتر است سالمندان مکمل‌های غذایی را با نظر پزشک و یا داروساز دریافت کنند، زیرا دوزهای بالا و خودسرانه مکمل‌ها گاهی نه تنها سودی در بر ندارند بلکه می‌تواند مشکل ساز نیز باشند.

دوز داروی مصرفی در سالمندان با جوانان در بسیاری از موارد متفاوت است لذا به این نکته تاکید می‌شود که از دادن خودسرانه دارو یا دوز داروی متداول به سالمندان خودداری شود.

در سالمندان بحث مهم دیگر این است که سالمندان تعداد زیادی دارو را همزمان مصرف می‌کنند که برخی داروها می‌توانند بر هم کنش‌هایی خاصی در افراد ایجاد کنند و تداخلات خاصی را به همراه داشته باشند که گاهی مضر می‌باشد. از این رو سالمندانی که چندین دارو را مصرف

ملاحظات دارویی در دوران سالمندی

تهیه کننده :

معاونت غذا و دارو
بهار 1391

از سالمندی نمی‌توان پیشگیری کرد اما حفظ سلامت در سنین سالمندی به عادات و شیوه زندگی افراد در طول زندگی بستگی کامل دارد.

شبکه بهداشت و درمان شهرستان نی ریز

می‌کنند باید بدانند که در مراجعه به پزشک حتی برای یک سرماخوردگی ساده باید لیست داروهای مصرفی خود را به همراه داشته باشند تا توسط پزشک معالج کنترل شود و از تداخلات دارویی جلوگیری شود.

خوددرمانی

خوددرمانی یکی از موارد شایع در افراد سالمند است که باعث بروز مشکلات فراوان در آنها می‌شود چرا که برای اکثر این افراد مراجعه به پزشک سخت است بنابراین نسبت به سایر گروه‌ها توصیه‌های اطرافیان را جهت درمان به راحتی پذیرفته و داروهای مختلف را بدون دلیل مصرف می‌کنند. همچنین برخی از افراد داروهای خود را برای اقوام و آشنایان با همان میزان که برای ایشان تجویز شده به دیگران توصیه می‌کنند که در این صورت ممکن است منجر به بروز مشکلات زیاد و حتی مرگ شود.

گیاهان دارویی

در کشور ما در بسیاری از موارد سالمندان با این فرض که مصرف گیاهان دارویی و یا داروهای گیاهی هیچ مشکل و عوارضی ندارند آنها را سرخود تهیه و استفاده می‌کنند، اگر چه این داروها یکی از ارکان درمان در سراسر جهان هستند اما مصرف خودسرانه گیاهان دارویی ممکن است روند درمان سالمندان را پیچیده کند.